

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. december 28.

bb. 1. magyarországon készül az európai gázvezetékek térképalbuma

i/bé/pá/rj 1e -cz

1972. december 28.

az ENSZ európai gazdasági bizottságának gázbizottsága magyarországot bízta meg két nagyjelentőségű munkával. az olajipari tervező vállalat és a kartográfiai vállalat közreműködésével a gázbizottság ülésein résztvevő magyar delegáció készítte el az európai gázvezetékek térképalbumát. ennek a térképalbumnak a jövőben igen nagy jelentősége lesz, hiszen a szovjetunió a közeljövőben megkezdí széleskörű gázszállításait és így lehetőség nyílik arra, hogy egész Európában egységes gázvezetékek hálózata alakuljon ki. a gáz-felhasználásban és kutatásban elért eredményeink elismerését jelzi az is, hogy a magyar szakember-kollektívát bízták meg a városi gázelosztó-hálózatok gazdaságosságát elemző nagyszabású tanulmány elkészítésével is. /mti/

..-

bb. 2. egyetemváros Lágymányoson

i/-don/h1/rj -cz

1972. december 28.

Lágymányoson, a petőfi-híd és a déli összekötő vasuti híd között, több mint tíz hektáros területen épül fel a főváros egyetemvárosa. itt kap helyet az eötvös Lőránd tudományegyetem természettudományi karának fizikai, kémiai, földtudományi és biológiai épülete, illetve az ezekhez kapcsolódó kiszolgáló létesítmények egész sora.

/folyt.köv./

NA

- 1 -

bb. 2. /egyetemváros... 1. folyt./rj

Lágymányos a műegyetem közelében van, s így szorosabb együttműködés alakulhat majd ki a két intézmény között; sőt a nagykiterjedésű egyetemvárosban akár a budapesti műszaki egyetem egy része is oda-költözhet. a bme tanszékei külön épületsorokban kapnak helyet, viszont a két egyetem fiataljainak közösségi létesítményei - a kollégiumok, a diákklubok, az üzletek, a színház és a sportpályák - közös beruházásban valósulhatnak meg.

a lágymányosi egyetemváros építéséhez a tervek szerint ebben a téridőszakban látnak hozzá. addig is, az előkészületek során megkezdődik a hatalmas terület rendezése, a hiányzó közművek - víz, csatorna- valamint az utak kiépítése. /mti/

--

bb. 3. évszázadok óta alig változott a balaton vízszintje

vid/ká/rj -cz

1972. december 28.

a keszthelyi balatoni múzeum munkatársai befejezték azoknak a leleteknek a feldolgozását, amelyeket a balaton nyugati partvidékének tőzegrétegeiben, a tó egykori medrében találtak. itt bukkantak rá a tőzeges terület fölött egykor átvezető utak maradványaira. a leletek igazolják azokat a dokumentumokat, amelyekből kiderül, hogy a lápvidéken a 630-as években kezdtek meg az utak építését. ezen a területen hajdan két főforgalmu ut vezetett át. a régi utak maradványainak feltárással és vizsgálatával hidrológiai szempontból is érdekes megállapításokra jutottak, a cölöp maradványok jól mutatják a balaton egykori vízállását. eszerint - a török időköt kivéve- évszázadok alatt alig változott a tó vízszintje.

az adatakat figyelembe veszik a balaton vizgazdálkodásánál és szabályozásánál. /mti/

--

- 2 -

k

bb. 4. gyakori a nátha, a meghűlés - de nincs járvány ...

i/vt/tr/rj hi -cz

1972. december 28.

a korábbi évekhez hasonlóan, a téli időszakban több a hűléses megbetegedés és ez gyakran köhögéssel, torokfájással párosul. influenza járvány azonban egyelőre nincs - mondották a budapesti köjál-nál az mti munkatársának. a hirtelen fellépő nátha általában az időjárás, a hőmérséklet-változás következménye, tehát fokozott óvatosságra, va n szükség: célszerű az időjárásnak megfelelően öltözködni, továbbá ajánlatos c-vitamin tartalmu folyadékokat, citromos, vagy csipkebogyó-teát, c-vitaminban dus különféle szörpöket, gyümölcsöket- citrom, narancs, greape fruit stb.- fogyasztani. hasznos a c-vitamin tabletták szedése és a nyers savanyukáposzta is.

közölték a köjál-nál, hogy a táppénzes napok száma az utóbbi hetekben nem emelkedett, s körülbelül a december elejei helyzetnek felel meg. mivel most tanítási szünet van, az iskolás gyerekek közül csak a napköziseket tudják figyelemmel kísérni. az iskolákat felhívták arra, hogy ha a napközikben nagyobb számban fordulna elő hurutos megbetegedés, azt haladéktalanul jelezzék. a téli szünet első hetében ilyen jelzés nem érkezett.

az egészségügyi szakemberek felhívják a tömegközlekedési eszközökön - villamoson, trolin, autóbuszon, metrón, vonaton- utazók figyelmét a közismert szabályra: zsebkezdőbe köhögj, tüsszents! annak viszont, aki lázas beteg, azt ajánlják, forduljon orvoshoz és szedje az általa tanácsolt gyógyszert, maradjon néhány napig ágyban, mert ez gyorsítja a gyógyulását. a tapasztalatok szerint a hűléses megbetegedések általában néhány nap alatt lezajlanak, ami szintén alátámasztja, hogy nincs szó járványról.

az országos közegészségügyi intézettől kapott tájékoztatás szerint járványra utaló jelzések eddig vidékről sem érkeztek. /mti/

--

- 3 -

bb. 5. szemüveglencsék műanyagból

i/hz/rj ie -cz

1972. december 28.

műanyag-szemüveglencsék gyártását kezdik meg jövőre a mom mátészalkai gyárában. az amerikai gyártási technológia megvásárlásáról szóló szerződést a napokban kötötte meg az elektroimpex külkereskedelmi vállalat. a műanyagból öntött, különleges hőkezelési eljárással készített lencsék törhetetlenek, süllyk pedig alig egynegyede az üveglencsékének. mivel az új eljárással a legbonyolultabb lencsákat is el lehet készíteni, az újdonságnak elsősorban a különleges, kombinált, nehéz üveket vizsgálók örülnek majd.

a gyártás megindulását az is segíti, hogy nem igényel különösebb beruházást és a szükséges gépek egy része belföldön is beszerezhető. a tervek szerint a mátészalkai üzem évente egymillió dollár értékű műanyaglencsét állít majd elő, melynek egy részét az egyesült államokban exportáljuk, de a tervek között szerepel a már most nagy érdeklődést tanúsító nyugat-európai piac megrendeléseinek és a hazai igényeknek a kielégítése is.

/mti/

bb. 6. ellátási prognózis a téli hónapokra

i/mm/pr/rj ni -cz

1972. december 28.

a városházán összeállították budapest lakosságának téli ellátási tervét. a kereskedelmi főosztály jelentése szerint a hús-ellátás kielégíti majd a mennyiségi igényeket, a sertéshús-választék azonban /karaj, comb, oldalas, stb./ nem mindig egyezik a tényleges kereslettel. a tárolt készletek időszakonkénti cseréje fagyasztott hús forgalombahozatalát is szükségessé teszi. ugyancsak kielégítőnek ígérkezik a huskészítmények mennyisége, nem várható azonban folyamatos ellátás főttusokból, kötözött és gépsonkából, sonkaszalámból, virsliből, szafaládéból, s változatlanul nem tudják majd kielégíteni a várható keresletet csemege és téliszalámból, gyulai kolbászból.

/folyt.köv./

hr

-4-

bb. 6. / ellátási... 1. folyt./rj

baromfiból az elmúlt időszakokhoz hasonló jó ellátás várható, s jónak ígérkezik a szabadpiaci felhozatal is. a kereskedelmi vállalatok lekötötték a szükséges tojásmennyiséget, az viszont előfordulhat, hogy a halellátásban kisebb fennakadások lesznek. a kenyér- és péksüteményellátásban nem lesz különösebb változás, a választékhiányt azonban előreláthatólag nem tudják felszámolni. csak a téli áruszállítás speciális problémái okozhatnak átmeneti nehézséget az egyéb élelmiszer, tej, tejtermék, liszt, cukor, rizs, száraztészta, zsir, olaj, margarin, stb. ellátásban.

az előzetes becslések szerint őszi burgonyából a terméshozam valamivel alacsonyabb, a tavalyinál, ezért az elmúlt évben eladott mennyiségnél többet tartózkodnak. vöröshagymából igen jó, fokhagymából jó közepes, petrezselyemgyökérből, sárgarépből, őszi fejeskáposztából és kelkáposztából a közepesnél valamivel jobb, karalábéból, céklából, zellerből közepes ellátással lehet számolni. a téli -koratavaszi idényre 3990 vagon burgonyát, 1419 vagon zöldséget, 458 vagon vöröshagymát és 1560 vagon almát tárolnak. /emellett természetesen számolnak a szabadpiaci felhozattal is. /mti/

-.-

bb. 7. a dráva-menti csaták emlékére - bolgár muzeumot alapítanak harkányban

vid/ká/rj -cz

1972. december 28.

adél-baranyai harkányban - az illetékes kulturális szervek döntése alapján - bolgár muzeumot alapítanak, amely előreláthatóan 1974-ben nyitja meg a kapuit. a muzeum épületét a híres fürdőhely központjában helyezik el: a pécsre, siklósra, drávaszabolcsra és barcsra vezető utak találkozásánál, amerre huszonhét évvel ezelőtt a felszabadító bolgár hadak vonultak. mint ismeretes: a bolgár népi hadsereg - a szovjet csapatok oldalán - részt vett dél-dunántul felszabadításában és a II. világháború legsúlyosabb ütközeteit a dráva mellékén vívta meg a hitleristák ellen. hősiességüket emlékmű hirdeti harkányban és a katonai temetőben nyugsznak azok a bolgár harcosok, akik a drávai csatákban - elsősorban drávaszabolcs térségében - életüket áldozták népünk szabadságáért.

/folyt.köv./

M

- 5 -

bb. 7. / a dráva-menti... 1. folyt./rj

a siklósi várban hadtörténeti kiállítás örzi a bolgár csapatok drávai hadjáratának emlékét, az e területen gazdálkodó siklósi termelőszövetkezet pedig a magyar-bolgár testvériség nevet viseli. a siklós nagyközségi tanács által létesítendő múzeum is a két testvérnép barátságának állít emléket. két állandó kiállítás lesz: az egyik a hazánk felszabadításában részt vett bolgár népi hadsereg emlékét örökíti meg, a másik kiállítás pedig a mai bulgária életét, a szocialista építés eredményeit mutatja majd be. /mti/

--

bb. 8. öregek napközi otthona a xi. kerületben

t/gy/rj hi -cz

1972. december 28.

értékes újévi ajándékot kaptak a xi. kerület öregei a környék lakosságától: a budafoki út 12. szám alatt „öregek napközi otthona”, nyílt meg. az elmúlt hónapokban az intézmény megvalósításáért széleskörű összefogás bontakozott ki: a nagy munkáskerület vállalatai, üzemei többtízezer forint anyagi segítséget, ezen kívül társadalmi munkát ajánlottak fel. a napközi otthon három helyiségét és konyháját ugyancsak a vállalatok rendezték be. az idős emberek tartalmas szórakoztatásáról rádió, televízió és különféle társasjátékok gondoskodnak majd. a szép, új napközi otthonban 30 személynek jut hely, akik naponta reggel fél kilenctől délután ötig tölthetik itt idejüket. a kerületi tanács gondoskodott az idős emberek orvosi ellátásáról is: hetenként ellátogat az intézménybe a megbízott körzeti orvos. /mti/

--

bb. 9. franciaországba és svájcba utaznak a csongrádi vadnyulak

vid/ká/rj -cz

1972. december 28.

hazánk apróvadokban gazdag vidékén, csongrádban az 1970-es vizes esztendő megtizedelte a nyulállományt. ezért tavaly és az idén is kiméletet kaptak a tapsifülek, kilövésüket korlátozták. az ideai szaporulat már kedvezően alakult és így lehetővé vált az élő befogás növelése. megéri a fáradságot a puska nélküli vadászat, mert minden élő nyulért 320 forintot kapnak a vadásztárságok. ebben az idényben csaknem 3.000 tapsifülést, hálóztak be, s még legalább ennyit ejtenek fogságba. a zsákmány devizát hoz az országnak: főleg svájcba és franciaországba exportálja a mavad az élő vadat továbbtenyésztésre. /mti/

--

- 6 -

bb 10. előnyös változások a szarvasmarhatenyésztésben: 30 millió literrel több tej, nem csökkent az állomány - a márn közgazdasági főosztályvezetőjének nyilatkozata

i jf/pá 1e bzs -cz

1972. december 28.

a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztésére elfogadott kormányprogram eddigi eredményeiről és az ágazat jövedelmezőségének javítására nemrégiben hozott közgazdasági intézkedések hatásáról szilágyi sándor a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium közgazdasági főosztályának vezetője az alábbi nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- a program megvalósítása - mint ismeretes - hosszabb időt vesz igénybe. 1975-ig a tervek szerint állandósítani kell az állomány számát, és el kell érni, hogy a tej és a tejtermékek iránti keresletet a hazai gazdaságok elégítsék ki. ennek érdekében a nagyüzemekben intenzív fejlesztési programot valósítanak meg, sok helyen kerül sor rekonstrukcióra; ezzel egyidőben a kisüzemekben árintézkedésekkel és egyéb támogatásokkal a tenyésztési kedvet növelték.

- a tej iránti igények kielégítése a mezőgazdaság számára nem jelent valamiféle teljesíthetetlen feladatot, hiszen arról van szó, - igaz, ez is nagy feladat - hogy a meglévő tehének átlagos tejhozamát két-háromszáz literrel kell növelni. ez ad lehetőséget arra, hogy a tej- és a tejtermékek fogyasztása hazánkban a tervezett szinten alakuljon. a megtett intézkedéseknek már vannak eredményei; az első jelek szerint az állomány csökkenését sikerült megállítani azzal, hogy a gazdaságok érdekeltőbbek a szarvasmarha-tartásban. örvendetes, hogy a tejhozam is emelkedik; az évi várható tejtermelés 30 millió literrel több lesz a tavalyinál.

- kétségtelen, hogy a szarvasmarha-tenyésztés színvonalának alakulása nemcsak a mezőgazdaságot érinti, hanem az egész népgazdaságra kihat. a szarvasmarha fontos exportcikkünk a tőkés piacon; idén is várhatóan több mint 100 millió dolláros bevételt eredményez. a húsfogyasztás erőteljes növekedése miatt nyugat-európa továbbra is biztos piacot jelent, és a hustermelés gazdaságosságával kapcsolatban biztató, hogy a külföldi piacon a marhahús egyre keresettebb és az árak is kedvezően alakulnak. a tejtermelést azonban csak annyira érdemes fejleszteni, hogy a hazai igényeket kielégítsék a termelők. egyelőre vajimportra szorul az ország, s bár ezt az utóbbi időben erőteljesen sikerült csökkenteni, megszüntetni csak 1974-ben lehet. a tej mennyiségének növekedésével lehetőség lesz arra, hogy a tejtermékek választéka bővüljön.

/folyt. köv./
8.00/bzs

To 10/5

- 7 -

bb 10. /előnyös változások ... 1. folyt./bzs

- a szarvasmarha-tenyésztés fellendítése érdekében az elmúlt időszakban abszolút mértékben és relative is javult az ágazat jövedelmezősége; mint ismeretes 1973. január 1-től a marhahús felvásárlási ára 5,70 forinttal, a tejé 1,30 forinttal nő. az áremelést úgy hajtották végre, hogy az anyagi forrásokat a mezőgazdaság teremtette elő, mégpedig háromnegyed részben a jövedelmek átcsoportosításával, s így ez - érthető módon - csak megfelelő arányban jelentett üzemi jövedelem-emelkedést. a szarvasmarha-tartó gazdaságokban és a háztájiban ezek az intézkedések jó hatást váltottak ki.

a főosztályvezető ezután kifejtette, hogy a hús és a tej fogyasztási árát az elmúlt években annak ellenére sem emelték, hogy időközben a felvásárlási árak megnöttek. ezt úgy érték el, hogy a fogyasztói árakat jelentős, mintegy 63-65 százalékos árkiegészítésben részesítették. a felvásárlási árak mostani növelése azonban a tej esetében azt a visszás helyzetet idézte volna elő, hogy az árkiegészítés nagyobb lett volna a felvásárlási árnál, s ez a fogyasztói piacon minden bizonnyal sok visszaélést eredményezett volna. a fogyasztói árak meghirdetett emelése mellett továbbra is nagy szükség van az állami támogatásra; a költségvetésből ezután 50 százalékos árkiegészítést biztosítanak a termelőknek.

- a tenésztetek és a háztáji állattartók az országos felmérések alapján egyébként arra számítanak, hogy a fogyasztás jövőre tovább növekedik, s ennek megfelelően nagy erőfeszítéseket tesznek a tejhozam növelésére és a hustermelés fokozására - mondotta befejezésül szilágyi sándor főosztályvezető./mti/

bb 11. külföldön is nagy a sikerük a granvisus hallásjavító készülékeknek

vid/ká/ny -cz

1972. december 28.

az esztergomi látyszerészeti eszközök gyára, a granvisus már lekötötte jövő évi egész termelését. a 28 országba exportáló üzem az idei 165 millió forint helyett jövőre 180-185 millió forint értékű árut állít elő. ebben az ideinél jóval nagyobb szerepet kapnak a hallásjavító készülékek. a fiatal esztergomi vállalat a nagyothalló emberek régi kívánságát teljesítette, amikor három évvel ezelőtt megkezdte a különleges szemüvegkeretek gyártását. a csinos, fém-műanyag kombinációjú, alig öt dekányi súlyú keretek, amelyeknek szárába építették be a miniatürizált berendezéseket, még a közepes hallásvesztést is tökéletesen pótolják, a hangot százszorosára erősítik fel.

a hazai igények kielégítése mellett az idén az ndk-ba ezer hallásjavító szemüvegkeretet szállítanak. jövőre 3600-at kötöttek le. jövőre megkezdik esztergomban a kicsiny, kifli alakú, haj mögé rejthető készülékek sorozatgyártását is./mti/

-8-

8.15/ny

bb 12. sikeres évet zárnak békés megye mezőgazdasági üzemei - egy év alatt 11-12 százalékos termelésnövekedés

1972. december 28.

vid/ká/ny -cz

a zárszámadás előtt gyors felmérést végeztek hazánk egyik legfontosabb mezőgazdasági körzetében békés megyében. az előzetes adatok szerint a rendkívüli időjárás ellenére sikeres évet zárnak a körös vidék mezőgazdasági üzemei. először fordult elő, hogy békés megyében több mint tíz millió mázsa búzát és szemeskukoricát takarítottak be. a feldolgozó iparnak 479 ezer tonna cukorrépát adtak át, ami 33 százalékkal több a tavalyinál. búzából hektáronként 32.4 mázsát takarítottak be, szemeskukoricából pedig 47 mázsát. a zöldség-gyümölcs termelés egy év alatt 11 százalékkal emelkedett. mindent egybevetve békés megye mezőgazdasága több mint hét milliárd forint értéket produkált s az éves termelésnövekedés 11-12 százalék.

a negyedik ötéves terv első két évében a növénytermelés értéke átlagosan 28-29 százalékkal magasabb, mint a harmadik ötéves terv éves átlaga. az állattenyésztésben is jó eredmények születtek. békés megyéből 1972-ben fél milliónál több hizottsertést, huszonnyolcezer hizottmarhát, száz millió tojást és fél milliárd liternél több tejet kapott a népgazdaság./mti/

-.-

bb 13. „ keresztelőd, a nyergesujfalui magyar viscosagyárban - crumeron az új termék neve

vid/ká/ny -cz

1972. december 28.

ismét „ keresztelőd, tartottak a nyergesujfalui magyar viscosagyárban, ami azt jelenti, hogy új termékkel bővül a választék. negyedik szintétikus szálgyárunk, a poliakrilnitril üzem új termékei crumeron néven kerülnek majd forgalomba. az elnevezéssel érdekesen fonódik össze a múlt és a jelen. nyergesujfalut a római Birodalomban crumerumnak hívták. innen kapta az új szál-fajta neve első két szótagját, míg a harmadik azonos a világszerette gyártott hasonló gyapjutípusú szintétikus szálak, az orlon vagy chasmilon végző szótagával. a védjegyet már elfogadta a találmányi hivatal.

az utóbbi években már többször tartottak hasonló „ keresztelőd, a hazai vegyipar gyártás központjában. termékeik ugyanis külföldön is egyre keresettebbek, így márkájukat be kellett jegyeztetni./mti/

8.20/ny

-9-

ü

To 10/15

bb 14. a szovjet hadsereg szerepe a forradalom idején, a második világháborúban és napjainkban - ivanov vezérezredeknek, a szovjet déli hadseregcsoport parancsnokának nyilatkozata

t vt/gk hi ozs -cz

1972. december 28.

a szovjetunió fennállásának 50. évfordulója alkalmából b.p. ivanov vezérezredek, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka nyilatkozott vágó tőrnek, a magyar távirati iroda főmunkatársának. a hozzá intézett kérdésekre egyebek közt a következőket mondta: - fegyveres erőink története elválaszthatatlan kapcsolatban van szocialista államunk történelmével. születésük óta szilárdan helytálltak népünk szocialista vívmányainak védelmében, a szovjet állam történelmének minden időszakában.

- az első időszakban, 1919-1922 között a vörös hadsereg döntő győzelmet aratott a fehérgárdisták és a külföldi intervenciók fölött. fegyveres erőink történetének második periódusából kiemelem a háborút megelőző éveket, amikor az országot fenyegető új imperialista támadás veszélyének feltételei között a szovjet hadsereg és tengeri hadiflotta mennyiségileg és minőségileg jelentősen fejlődött, újfajta fegyverek és harci technika jelent meg a csapatoknál. mindaz, amit pártunk és népünk tett első öt éves terveink idején az ország védelmi képességének, fegyveres erőink ütőképességének fokozásáért, döntő jelentőségű volt a szovjetunióknak a nemzetközi imperializmus támadó erejével folytatott háborújában kivívott világtörténelmi jelentőségű győzelme szempontjából.

- fegyveres erőink történetében igen nagy jelentőségű a harmadik szakasz, a szovjetunióknak a fasiszta németország és az imperialista japán ellen vívott nagy honvédő háborúja. a nagy honvédő háború évei kemény próbatételt jelentettek fegyveres erőink számára: a szervezethez, a személyi állomány erkölcsi, harci tulajdonságainak, a hadsereg és a flotta taktikai, harcvezetési felkészültségének próbatételét. a háború éveiben megnyilvánult a taktikai érettség, a tömeges hősiesség. a hadsereg és a flotta parancsnoki állománya komoly harci tapasztalatokra tett szert. a korszerű harcjeljárások helyes alkalmazása, a hadműveletek során hatalmas embertömeg és technika mozgatása mind fontos tapasztalatokat eredményezett és biztosította a győzelmet. a negyedik szakaszban különösen fontosnak tartjuk a hadsereg és a flotta fölfegyverzését új, korszerű fegyverekkel és harci technikával. ebben az időszakban jöttek létre a fegyveres erő új haderőnemei, például a stratégiai rakétacsapatok. gyökeresen átszerveztük a hagyományos haderőnemeiket, felülvizsgáltuk a nukleáris fegyverek megjelenésével kapcsolatban a hadművészetet és a harcászatot.

/folyt. köv./
8.20/bzs

- 10 -

Tolov

bb 14. /a szovjet hadsereg 1. folyt./bzs

a szovjet hadsereg főbb jellemvonásairól szólva ivanov vezérezredek hangsúlyozta:

- hadseregünk jellemző vonásairól igen sokat lehetne beszélni. ez alkalommal három alapvető sajátosságot kívánok részletesen megismertetni. az egyik a forradalmi, szocialista, népi jellegű érvényesülése; a másik az internacionalizmus megnyilvánulása; a harmadik pedig a marxizmus-leninizmushoz, a párt eszméjéhez való töretlen hűség. a fegyveres erő pártirányításában látjuk hadseregünk és flotta erejének, ütőképességének legfőbb forrását, a szovjet katonáknak a kommunista eszmékhez való hűségét pedig a sorkatonák, tiszthelyettesek, tisztek és tábornokok erkölcsi, harci értékének alapja.

- a szovjet fegyveres erőket lenin és a kommunista párt hozta létre. a szovjet hadsereg a nép hadseregének született, a munkások és parasztok szövetségére alapozva, azzal a hivatással, hogy megvédje a nép szocialista vívmányait. ez a magyarázata annak, hogy népünk határtalanul szereti hadseregét. a szovjet nép megfelelő támogatást is biztosít fegyveres erői számára, mert kitűnő embereket küld soraiba, ellátja a legkorszerűbb fegyverekkel, harci technikával és mindazzal, ami a haza megbízható védelméhez szükséges. a szovjet fegyveres erő forradalmi jellege abban is megnyilvánul, hogy születésüktől kezdve új proletár stratégiát és forradalmi taktikát alkalmaznak. fegyveres erőinknek ezek az új vonásai legyőzhetetlen erővé váltak. ez az erő megnyilvánult már a polgárháború éveiben, különösen pedig a nagy honvédő háború idején.

nyilatkozatának további részében ivanov vezérezredek emlékeztetett arra, hogy a szovjet hadsereg internacionalista jellege már a kezdet kezdetén megnyilvánult. a megalakítást követő első években külföldiek százai jelentkeztek a vörös hadsereg soraiba, közöttük magyarok, lengyelek, csehek, szlovákok, bolgárok, koreaiak, kínaiak és több más nemzet fiataljai.

- a szovjet emberek örökké emlékezni fognak az internacionalista alakulatok olyan kiemelkedő szervezőire és vezetőire, mint a magyar kun béla, zalka máté, münnich ferenc, szamuely tiberius és sokan mások - mondta a továbbiakban ivanov vezérezredek. - különösen nagyra értékeljük a magyar internacionalisták tevékenységét, akik hatalmas szervező, agitációs és propaganda munkát folytattak a magyar hadifoglyok mozgósítása terén az orosz forradalom vívmányainak védelme érdekében. ennek a munkának köszönhető, hogy többségük saját ügyének tekintette az októberi szocialista forradalmat. a magyar nép legjobb fiataljai közül mintegy százeken küzdöttek a fiatal szovjet köztársaság vörös hadseregének internacionalista egységeiben.

/folyt. köv./
8.30/bzs

- 11 -

Tolov

bb 14. /a szovjet hadsereg ... 2. folyt./bzs

- a szovjet hadsereg internacionalizmusa megnyitvánul felszabadító jellegében is. ez a hadsereg már úgy született meg, mint a felszabadító hadserege, amely nemegyszer nyújtott segítséget más országok népeinek a felszabaduláshoz és a kivívott szabadság megvédéséhez. a szovjet hadsereg felszabadító missziója leginkább a nagy honvédő háború idején /1941-1945-ben/ teljesedett ki. nyolc - és félmillió szovjet katona harcolt európa és ázsia 11 országának területén és 180 millió embert szabadított fel a fasiszta iga alól. sok szovjet ember hullatá vérét más népek boldogságáért. összesen több mint egymillió szovjet katona nyugszik a felszabadított országok földjén. a szovjet fegyveres erők internacionalista felszabadító jellege nemegyszer kifejezésre jutott a háború utáni években is. a szovjetunió jelentős segítséget nyújtott a koreai népi demokratikus köztársaság dolgozóinak 1950-1953-ban. 1962-ben a szovjetunió és a többi szocialista ország meghatározó szerepet játszott a kubát ért támadás elhárításában. országunk csaknem tíz éve önzetlen, sokoldalú segítséget ad a vietnami népnek az amerikai agresszióval szemben vívott hősi harcához. az elmondottakból egyértelmű: fegyveres erőink fennállásuk alatt mindenkor az internacionalizmus megtettesítői voltak és azok is maradnak.

Ivanov vezérezredes nyilatkozatában nagy teret szentelt a szovjet-magyar barátság tényeinek. ezzel kapcsolatban a többi között kijelentette:

- a második világháború éveiben, amikor a horthysta rezsim a magyar nép akarata ellenére belerántotta magyarországot a szovjetunió elleni háborúba, akkor sem enyésztek el barátságunk alapjai. a népeink és hadseregeinek közötti barátság sokoldalú fejlődéséhez és teljes felvirágzásához a legkedvezőbb feltételek akkor teremődtek meg, amikor létrejött a szocialista világrendszer. a háború után a szovjetunió hatalmas segítséget nyújtott és nyújt ma is a szocialista országoknak a katonai vezetők és szakemberek képzése terén. ennek a segítségnek egyik módja, hogy a szovjetunió magasabb katonai tanintézetet fogadják és kiképezik a szocialista országokból érkező tiszteket, tábornokokat. a másik mód, hogy szovjet katonai szakembereket küldünk a baráti országokba a legújabb harci technika megismertetése céljából. a szovjet hadsereg tábornokai és tisztjei készséggel átadják fegyverbarátaiknak azokat a gazdag tapasztalatokat, amelyeket a csapatok kiképzése és a katonák nevelése során szereztek. segítenek elhelyezni a korszerű hadművészetet, az új harcászatot, a legkorszerűbb fegyverek és technika ismeretét. a varsói szerződés keretében a legszélesebb körű együttműködés valósul meg a szocialista országok hadseregei között. /folyt. köv./

8.35/bzs

- 12 -

Tolór

bb 14. /a szovjet hadsereg ... 3. folyt./bzs

a szocialista közösségnek ez a katonai szervezete - mint ismeretes - 1955-ben jött létre, válaszként a nato megalakítására. a szövetséges hadseregek közös gyakorlatainak igen nagy jelentősége van a szocialista hadseregek felkészítése szempontjából. ezeknek a menetét a varsói szerződés egyesített parancsnoksága tervezi meg. a gyakorlatokon ellenőrzik az új harci technika hatékonyságát és alkalmazásának lehetőségeit, gyakoroltatják a szövetséges hadseregek legbonyolultabb körülmények közötti tevékenységének változatait.

- ami a szovjet hadsereg és a magyar néphadsereg közötti együttműködést illeti, azt lehet mondani, hogy a déli hadseregcsoporthoz és a magyar néphadsereg egységei, katonái nagyon széles körű kapcsolatot építettek ki, és ez a kapcsolat - véleményünk szerint - igen sok eredményt hozott már eddig is. gyakran rendezünk közös elméleti konferenciákat a tábornokok és tisztek számára, kölcsönösen előadásokat tartunk különböző katonai kérdésekről, gyakoriak a tábornokok és tisztek találkozási is.

a szovjet déli hadseregcsoporthoz parancsnoka végül arról beszélt, hogy a kommunista párt és a szovjet állam miként gondoskodik a szovjetunió fegyveres erőinek fejlesztéséről, a véderő fokozásáról.

- a párt és a kormány gondoskodásának eredményeként a hadsereg tevékenységéhez minden szükséges feltétel biztosított. megvannak a kitűnő harci eszközök, a nagyszerű parancsnokok, jól felkészült a személyi állomány. a szovjet fegyveres erők ezt a gondoskodást érzik születésük első napjától kezdve. hadseregünk és flottánk erejének legfőbb forrása a pártvezetés, ez egyben a gondoskodás alapvető formája is. a párt és a szovjet kormány folyamatosan gondoskodik arról, hogy fegyveres erőink rendelkezzenek a legkorszerűbb fegyverekkel, harci, technikai eszközökkel és megkapjanak mindent, ami számukra szükséges. ezt a gondoskodást érezte a hadsereg és a flotta fejlődésének minden szakaszában, de különösen ki kell hangsúlyoznunk pártunknak és kormányunknak ez irányú tevékenységét a háború utáni időszakban. amikor az ötvenes években megkezdődött a hadügy forradalma, a szovjet fegyveres erők megkapdódtak a legkorszerűbb technikát, amellyel lépést tudtak tartani az imperialista hatalmak hadseregeinek fejlesztésével. a szocialista társadalmi rend lehetővé tette számunkra, hogy gyorsan utolérjük, sőt elhagyjuk az egyesült államokat a nukleáris fegyverek, valamint a célbajuttatásukat szolgáló eszközök gyártása tekintetében. /folyt. köv./

8.40/bzs

- 13 -

Tolór

bb 14. /a szovjet hadsereg ... 4. folyt./bzs

a szovjetunió a világon elsőnek alkotta meg a víz alól kilőhető thermonukleáris bombát és a célbajuttatásához szükséges rakétákat, amelyek képesek elérni a föld bármely pontját. a megfelelő gondoskodás eredményeként születtek meg a stratégiai rakétacsapatok, korszerű, új fegyvereket kaptak a szárazföldi csapatok, létrejött a legkorszerűbb honi légvédelem, megszerveztük a nukleáris rakétaflottát és a rakétahordozó légierőt.

a szárazföldi csapatok példázák leginkább, hogy mekkorát fejlődtek fegyveres erőink, ez a legnagyobb létszámu, a leg-sokoldalubb korszerű fegyverekkel és technikai eszközökkel fel-szerelt haderőneme a szovjet fegyveres erőnek. a szárazföldi csa-patoknál rendszeresítettük a harcászati és hadműveleti rakéta-egységeket, amelyek ezeknél a legnagyobb tüzerőt képviselik. meg-találhatók továbbá a légvédelmi egységek, gépkocsizólövész és harckocsi magasabb egységek, a különböző rendeltetésű tüzérség, to-vábbá a szakcsapatok - műszakiak, híradók és mások.

- a gépkocsizólövész és harckocsi csapatoknál is óriási változások történtek. egy ilyen korszerű gépkocsizólövész had-osztályban például 1939-hez képest 16-szor annyi harckocsi, 37-szer annyi páncélozott szállítójármű, 13-szor annyi automata fegyver, 5-szor annyi híradóeszköz található. mindezek mellett összehasonlíthatatlanul jobb a mostani technika minősége.

- egy gépkocsizólövész hadosztály összetüze /nem szá-mítva a magfegyvereket/ 1939-hez képest 30-szoros, 1939-ben pél-dául a hadosztály tüzér- és aknavető összetüze 1.7 tonna volt, most pedig 53 tonna.

- más haderőnemek is igen sok újfajta fegyvert és tech-nikát kaptak. a légideszant csapatok például olyan korszerű ejtő-ernyősdeszant technikával, hatalmas szállítógépekkel rendelke-znek, amelyek magukkal tudják vinni az ejtőernyővel ledobható harc-kocsikat, vontatókat, gépjárműveket és műszaki technikát. ez a fegyvernem hatalmas távolságokat képes áthidalni a szállított csapatokkal és nehéz harci eszközökkel.

/folyt. köv./
8.46/bzs

Telols

- 14 -

bb 14. /a szovjet hadsereg ... 5. folyt./bzs

- a szovjet haditengerészeti flotta ereje is igen jelen-tősen megnövekedett. az atomtengeralattjárók nagy hatótávolság-ra rakétákkal, önirányító torpedókkal rendelkeznek. korszerű ra-tékahordozó uszóegységek, rakétahordozó tengerészeti légierő, szá-razföldi csapatok és tengerészgyalogság part menti szállítására alkalmas hajók teszik teljessé ezt a haderőnemet.

- a korszerű fegyverek és haditechnika előállítására meglehetősen sok anyagi eszközt kell fordítani. a párt és a szovjet állam mégis vállalja az áldozatot és biztosítja a fegy-veres erők számára mindazt, ami a magas fokú védelmi feladatok megoldásához szükséges. a párt gondoskodásának rendkívül jelen-tős momentumra, hogy jelenleg a hadseregben kiválóan képzett tisz-tek teljesítenek szolgálatot, akiknek 93 százaléka párttag, il-letve komszomolista. az utóbbi öt évben megkétszereződött a ma-gasabb fokon képzett tisztek száma. a hadsereg és a flotta tisztí beosztásainak 45 százalékat mérnökök és technikusok töltik be. figyelemre méltó az is, hogy az ezredek jelenlegi tisztí álló-mányának 65 százaléka harminc évnél fiatalabb.

- az szkp xxiv. kongresszusa - folytatta ivanov vezér-ezredek - kiemelkedő esemény volt a párt életében, egész orszá-gunk szempontjából, így a szovjet fegyveres erők számára is. a kongresszus nagy figyelmet szentelt a szocializmus vívmányai védelmének kérdéseire, az ország honvédelmi képességének erősí-tésére, a hadsereg és a flotta véderejének további fokozására. a kongresszus határozata konkrétan kimondja, hogy hazánk védel-mi képességének fokozása, a szovjet emberek honvédelmi felké-sztése, a szocializmus vívmányainak védelme érdekében az állan-dó felkészültség a jövőben is a párt és a nép egyik legfonto-sabb feladata.

a továbbiakban a védelmi képesség fokozásának indokolá-sára a vezérezredek megemlítette, hogy az agresszív északatlanti blokk, a nato keretébe tartozó országok hadseregeiben több mint 6.5 millió ember teljesít szolgálatot. a nato európai parancsnok-ságának alárendeltségébe 4000 harci és kiszolgáló repülőgép, csaknem 8000 harckocsi, 300 hadihajó tartozik egyebek között. az egyesült államok az európai kontinensen több mint 300 000 katonát és tisztet állomásoztat. az amerikai parancsnokság el-lenőrzése alatt több mint 7200 atomtöltetű robbanófejet tartá-nak nyugat-európában. az egyesült államoknak 375 nagy és kö-rülbelül 3000 kisebb támaszpontja van a világ különböző térsé-geiben. nem titok, hogy ezekről a bázisokról a szovjetunióra és más szocialista országokra néznek a fegyverek, a rakéták.

/folyt. köv./
8.58/bzs

Telols

- 15 -

bb 14. /a szovjet nadsereg ... 6. folyt./bzs

- a szovjetunióknak és a többi szocialista országnak, a világ progresszív erőinek köszönhető, hogy érzékelhetően enyhül a nemzetközi feszültség. máris sokat javult a helyzet Európában. mindezek nem mondanak ellent annak a ténynek, hogy igen sokat teszünk fegyveres erőink további megerősítéséért. egyelőre tény, hogy léteznek imperialista háborus tüzfészek, folytatódik az egyesült államok agressziója Indokínában, továbbra is veszélyes a helyzet a közel-keleten. a vezető kapitalista országok tovább növelik katonai erejüket. az egyesült államokban például a katonai kiadások 1972-ben elérik a 74.3 milliárd dollárt, meghaladva valamennyi korábbi év szintjét.

- mindezekből kitűnik, hogy nincs okunk önámításra, védelmünk gyengítésére. ellenkezőleg, amint az szkp xxiv. kongresszusa rámutatott, a jövőben is tökéletesíteni kell védelmi képességünket. nadseregünknek és flottánknak ebben a helyzetben végre kell hajtania azokat a feladatokat, amelyeket pártunk és kormányunk számunkra meghatározott. ezek a feladatok a következők: megbízhatóan őrizni a szovjet nép kommunizmust építő békés munkáját, a szocialista országok baráti nadseregeivel együtt őrködni a szocialista államok biztonsága fölött. ezeknek a feladatoknak sikeres teljesítéséhez a párt és a kormány fegyveres erőinket ellátja a legkorszerűbb fegyverekkel és technikával. ami minket, katonákat illet, mindent megteszünk azért, hogy megismerjük ezeket a fegyvereket és harci technikát, tökéletesen elsajátítsuk az alkalmazásukhoz szükséges ismereteket - mondotta b.p. Ivanov vezérezredes, majd nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be: - ismételtlen hangsúlyozni kívánom, hogy a szovjetunió - ugyanugy, mint a többi szocialista ország - senkit nem fenyeget háborúval. mindent megteszünk viszont annak érdekében, hogy biztosítsuk a szovjet nép és a szocialista közösség országai népeinek szocializmust, kommunizmust építő békés munkáját. /mti/

bb 15. csőrepedés a salgótarjáni uton

i sl/mm/ny hgy

1972. december 28.

csütörtök hajnalban a salgótarjáni uton megrepedt a 250 milliméteres főnyomócső, s ezért a pongrác uti lakótelep egy részében megszakadt a vízszolgáltatás. mivel ezen a környéken a főnyomócső meglehetősen mélyen húzódik, s majdnem három méter vastag földréteg takarja, a szokásosnál nehezebb a törés helyének felkutatása és a hiba kijavítása. azonnal szakembereket és földásógépet vezényeltek a helyszínre, hogy a vízszolgáltatást a nap folyamán helyreállíthassák. /mti/

-16-

bb 16. elfogták a kék fényben bemutatott betörőt

fk bzs hgy

1972. december 28.

a rendőrség budapesten elfogta a büntetett előéletű Kovács József 30 éves alkalmi munkás-érdbarkvárosi lakost, akinek fényképét a televízió legutóbbi kék fényadásában bemutatották. a körözött betörő ellen előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult büntető eljárás.

halálos balesetek

Borsod megyében Tarcál határában vajda Ferenc 20 éves gépkocsivezető a volán tehergépkocsijával szabálytalan előzés közben elütötte a vele azonos irányban haladó Frankó József 45 éves állatgondozó, Mezőzombori lakos kerékpárost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a teherautó vezetője ellen.

Vas megyében Rábafüzesen dr. Iványi Gyula 43 éves jogtanácsos, Szombathelyi lakos személygépkocsiját nem az ut viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, a síkos uton megcsuszott, áttért az uttest baloldalára és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és utasa Molnár Lajos 33 éves osztályvezető, Kőrmendi lakos a helyszínen meghalt.

Borsod megyében a Taktaharkányi vasutállomásról kiindult személyvonatról leugrott Kanyok Pál 39 éves gépkocsivezető, helyi lakos és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

az érdbi vasutállomáson a gyorsvonat halálra gázolta Baranyai János 40 éves gépkocsivezető, budapesti lakost, aki figyelmetlenül tartózkodott a vágányok között.

Pest megyében Tápiógyörgye határában haladó személyvonatról leugrott Borics Mihály 23 éves segédmunkás, Turkevei lakos és olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

9.53/bzs

- 17 -

bb 17. új városközpontot kap zalaegerszeg

vid/ká/ny hgy

1972. december 28.

idei utolsó ülését tartotta csütörtökön a zalaegerszegi városi tanács. a tanácsstagok részletesen megtárgyalták a tanács 1973. évi költségvetését, amelynek összege 11.2 százalékkal magasabb, mint 1972-ben, s meghaladja a 100 millió forintot, a költségvetés csaknem felét kulturális intézmények, általános és középiskolák, valamint óvodák fenntartására fordítják.

a zalaegerszegi városi tanács 1973. évi fejlesztési alapja 151.000.000 forint. ennek felét lakásépítésre fordítják. 1973-ban megkezdődik zalaegerszeg belvárosának rekonstrukciója, az új városközpont kialakítása. az év második felében 164 lakás és 3 kereskedelmi egység építésével indul a belvárosi rekonstrukció. /mti/

--

bb 18. új egészségügyi és szociális létesítmények somogyban

vid/ká bzs hgy

1972. december 28.

a somogy megyei csokonyavisontán egészségügyi tanácsadót avattak, ahol az anya- és gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat látják el. balatonlellén átadták a megye harminchetedik öregek napközi otthonát. a 120 ezer forintos költséggel épült otthonban 22 idős embernek nyújtanak ellátást. /mti/

--

bb 19. színházi közönségszervezők jutalmazása

t sző/mm bzs hgy

1972. december 28.

az esztendő folyamán legeredményesebben dolgozó budapesti színházi közönségszervezőknek - üzemi, társadalmi munkásoknak, pedagógusoknak - nyújtott át jutalmakat csütörtökön a művelődésügyi minisztériumban dr. malonyai dezső, a minisztérium színházi főosztályának vezetője.

/folyt. köv./

11.05/bzs

- 18 -

bb 19. /színházi ... 1. folyt./bzs

a színházi főosztály vezetője hangsúlyozta: az idei évadban megváltozott a színházi közönségszervezés eddigi rendszere. megszűntek a szakszervezeti jegyirodák, és az egyes munkahelyeken tevékenykedő társadalmi aktivisták, mint közönségszervezők közvetlenül tartják kapcsolatukat a különböző színházakkal. ezek - a többségükben munkások, pedagógusok - legjobban ismerik környezetük igényeit, s így áttételek nélkül közvetlenül valósítják meg az elképzeléseket. az eredmények máris számottevők: ebben az évadban kevesebb, mint 20 ezer féléru, kedvezményes bérletet adtak el szocialista brigádoknak, ifjúságoknak, általában a fiataloknak.

a legeredményesebben tevékenykedő színházi közönségszervezők között a minisztérium ebben az esztendőben országosan száz ezer forint jutalmat osztott ki, ebből a fővárosi közönségszervezők 60 ezer forint jutalomban részesültek. a soraikból is kiűnt aktivisták közül 19-en vették át jutalmukat csütörtökön a művelődésügyi minisztériumban. /mti/

--

bb 20. tízmillió forint értékű társadalmi munka, 1130 új lakás, megnövekedett idegenforgalom az ezer éves székesfehérváron

vid/ká bzs hgy

1972. december 28.

székesfehérvár az idén ünnepelte kialakulásának ezer éves évfordulóját. a rendezvényekben, társadalmi megmozdulásokban gazdag millenniumi esztendő eredményeit jelentésben összegyezte a székesfehérvári tanács. eszerint 1972-ben, az ezeréves évforduló alkalmából, 85 rangos rendezvényt és számos vállalati megemlékezést, ankétot, tanácskozást tartottak fejér megye székhelyén, az évforduló alkalmából széleskörű társadalmi munkaakció bontakozott ki. a tanács nem végleges felmérése szerint 1972-ben székesfehérvár lakossága, összesen tíz millió forint értékű társadalmi munkát végzett. többek között szépítették a várost, óvodát újítottak fel, 35 ezer facsometét ültettek el, három új parkot alakítottak ki. a társadalmi munkavállalások közül kiemelkedett a millenniumi óvoda építése, amelyhez 46 székesfehérvári vállalat és több megyei, továbbá fővárosi gyár összesen 2,6 millió forint értékű munkát, felszerelést ajánlott fel. a fejér megyei állami építőipari vállalat az ezeréves évfordulóra ezer lakás összeszerelését vállalta, s várhatóan 1130 új lakás készül el december végéig. a város 1972-ben több új képzőművészeti alkotással, emlékművel gazdagodott.

székesfehérvár millenniumi éve számos hazai és külföldi vendéget vonzott. a hivatalos delegációkon, valamint az országos, nemzetközi konferenciák résztvevőin kívül mintegy 33 ezer látogató kereste fel az ezer éves várost. /mti/

11.42/bzs

- 19 -

bb 21. fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi felvételi elő-
készítő tanfolyama kezdődött szombathelyen

1972. december 28.

vid/ká/ny hgy

egyetemi felvételi előkészítő tanfolyam kezdődött csütörtökön szombathelyen 170 vas megyei fizikai dolgozó gyermeke számára. december 30-ig, majd 1973 első három munkanapján a megye legjobb középiskolai szaktanárai, a pécsi tanárképző főiskola szombathelyi kihelyezett tagozatának pedatógusai, és három egyetemi tanár segíti a hátrányos helyzetből induló tehetségek felkészítését nyolc tantárgyból. áprilisban újabb öt napot töltenek együtt hasonló céllal, majd érettségi után néhány felsőoktatási intézmény is vendégül látja őket, módot adva felkészülésük ellenőrzésére.

tavaly hasonló létszámú tanfolyam működött vas megyében, s a résztvevők közül 128-an jutottak be a felsőoktatási intézményekbe./mt1/

..-

bb 22. meghalt mihala gyula,

pá/ny hi hgy

1972. december 28.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre, az mszmp XXI. kerületi bizottságának tagja, a hazafias népfront XXI. kerületi bizottságának elnöke. temetése 1973. január 3-án, délután 3 órakor a csepeli temetőben lesz./mt1/

..-

MSZMP XXI. Kerületi bizottság.
MT1

bb 23. időjárásjelentés

ny - hgy

1972. december 28.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. december 28.-án csütörtökön 12 órakor:

hideg idő

a kelet-európa feletti magasnyomású képződmény délkeleti peremén haladva hideg, sarkvidéki eredetű levegő árasztotta el a kárpát-medencét és a balkán-félszigetet. hatására megszűnt a ködös, párás időjárás, a hőmérséklet több fokkal csökkent. ezzel egyidőben európa óceáni partvidékére hűvös, nedves levegő érkezett. a két terület között erős déli áramlás jött létre, amely enyhe levegőt szállít skandinávia fölé.

/folyt köv/
12.40/ny

-20-

Tólsz

bb 23. / időjárásjelentésfolyt/ny

hazánkban szerdán a győr-budapest-szeged vonaltól délnyugatra egész nap borult volt az ég. ettől a vonaltól északkeletre a felhőzet már a reggeli órákban felszakadozott. így a nap 4-7 órára kisüthetett. csak egy-két helyről jelentettek kisebb hószállingózást. a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 3 -plusz 4 fok között alakult. a csütörtökre virradó éjszakán erős volt a lehülés. az ország legnagyobb részén mínusz 5-10 fokig hűlt le a levegő, de az északkeleti megyékből mínusz 10-14 fokos fagyokat jelentettek. a reggeli órákban egy-két helyen köd keletkezett. a hőmérséklet 11 órakor csak mínusz 1-5 fok volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke plusz 0.5 fok volt, a százéves átlagnál 1.0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 778 mm, mérsékeltén süllyed.

várható időjárás péntek estig:

időnként megnövekvő felhőzet, havazás nélkül. mérsékelt, helyenként megélénkülő keleti, délkeleti szél. hideg idő. várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 7-12 fok között, észak-
keleten mínusz 15 fok közelében, legmagasabb nappali hőmérséklet
pénteken mínusz 3- plusz 1 fok között.

a duna vízállása budapesten 124 cm, ~~.....~~/mt1/

..-

bb 24. felhasználható 16 óra után!

jubileumi bélyegkiállítás salgótarjánban

vid/ká/ny -cz

1972. december 28.

salgótarján várossá nyilvánításának, valamint a városi bélyeggyűjtőkör megalakulásának 50. évfordulója alkalmából csütörtökön, a salgótarjáni jurij gagarin általános iskola aulájában jubileumi bélyegkiállítást rendeztek. a kiállításon kétszáz tablón bemutatták többek között salgótarján és a filatélia, a bélyegek kapcsolatát. az érdekességek közé tartoznak azok a tablók, amelyek a kerámia és az üveg szépségeit, valamint nógrád megye nevezetességeit ábrázolják a bélyegen. a posta a jubileumi kiállítás alkalmából a helyszínen alkalmi bélyegzőt használ./mt1/

12.50-ny

-21-

Tólsz

bb 25. kovács józsef,

hi bzs -cz

1972. december 28.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért
érdemrend kitüntetéttje elhunyt. temetése 1973. január 4-én
14.30 órakor lesz a farkasréti temetőben

mszmp vi. ker. bizottsága

/mti/

--

bb 26. dutka ákos költő

fk hi bzs -cz

1972. december 28.

hamvasztás előtti bucsuztatása január 2-án, délután 2 órakor
lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 27. a belpolitikai hírek jegyzéke december 28-án 13 óráig:

bzs -cz

1972. december 28.

1. gázvezeték térkép
2. egyetemváros légymányosan
3. a balaton vízszintje
4. gyakori a nátha
5. szemüveglencsék műanyagból
6. ellátás a téli hónapokban
7. bolgár muzeum harkányban
8. öregek napközije a xi. kerületben
9. vadnyulak
10. mém nyilatkozat
11. hallásjavító készülék külföldre
12. sikeres év
13. új termék a viscosagyárban
14. ivanov vezérezredes nyilatkozata
15. csőrepedés
16. elfogták a kék fényben bemutatott betörőt
17. új városközpont zalaegerszegen
18. új szociális létesítmények somogyban
19. közönségszervezők jutalmazása
20. idegenforgalom székesfehérváron

/folyt. köv./
13.00/bzs

- 22 -

To 135

bb 27. /hírjegyzék 1. folyt./bzs

21. egyetemi előkészítés szombathelyen
22. meghalt mihala gyula
23. időjárásjelentés
24. bélyegkiállítás salgótarjánban
25. elhunyt kovács józsef
26. dutka ákos temetése
27. hírjegyzék

/mti/

--

bb 28. fogadás a szovjet nagykövetségen

t bc/mm hi bzs -cz

1972. december 28.

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete csütörtökön fogadást adott a nagykövetségen.

a fogadáson megjelent kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, focok jend, a minisztertanács elnöke, aczél györgy, apró Antal, biszku béla, kállai gyula, nemes dezső, németh károly, nyers rezsó, az mszmp politikai bizottságának tagjai, óvári miklós és pullai árpád, a központi bizottság titkárai. részt vett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak, a kormányának számos tagja, a politikai, a gazdasági, a kulturális, a társadalmi élet sok más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja. /mti/

--

bb 29. szovjet gépkocsi katalógusok és prospektusok kiállítása nyílt budapesten

t st/pá/ny ie -cz

1972. december 28.

nyikolaj barabasev, a szovjetunió budapesti kereskedelmi képviselőjének helyettese csütörtökön a népköztársaság utja 102. szám alatti bemutatóteremben megnyitotta az autóexport vállalat katalógus és prospektus kiállítását.

/folyt. köv/
13.15/ny

-23-

To 135

bb 29. szovjet gépkocsi....folyt/ny

nyikolaj barabasev az mti munkatársának elmondotta, hogy a kiállítás megnyitásával kezd meg munkáját a népköztársaság utja 102. alatt a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőinek katalógus és prospektus irodája; ennek feladata, hogy a magyar vásárlókkal még jobban megismertesse a szovjetunió exportra felkínált termékeit. az iroda kiállító helyiségében a különböző szovjet külkereskedelmi vállalatok katalógusok és prospektusok útján sorozatos kiállításokon tájékoztatják majd az érdeklődőket a hozzájuk tartozó ágazat termékeiről, azok legfontosabb tulajdonságairól, műszaki adatairól. ilymódon a magyar szakemberek már a kereskedelmi tárgyalások megkezdése előtt részletesen megismerkedhetnek a szovjet külkereskedelem kínálatával. elsőként most az autóexport állítja ki a szovjet gépkocsok dokumentumait, ezzel is mintegy kifejezve, hogy igen szoros autóipari együttműködés alakult ki magyarországgal és a szovjetunió között. körülbelül 20 féle szovjet személy-és teherautó, ezen kívül különféle kerékpárok, mopedek gyártási leírását tanulmányozhatják az érdeklődők. a kiállítás természetesen elsősorban szakembereknek szól, de szívesen látnak más érdeklődőket is, számolnak ugyanis azzal, hogy sok zsiguli és moszkvics tulajdonost is érdekel a kiállítás.

a kiállítást január 15-ig, szombat és vasárnap kivételével naponta 10 és 17 óra között tartják nyitva. a kiállítás befejezése után a szovjet szerszámgépipari katalógusokat és prospektusokat tárják a látogatók elé./mti/

..-

bb 30. a vertikálisra törekszenek - öntve hengerelő berendezés a tatabányai alumíniumkohóban

vid/fm/ny -cz

1972. december 28.

a tatabányai alumíniumkohóban csütörtökön megtartották az utolsó munkavédelmi szemlét az üzem legújabb részlegében, az új öntődében lévő öntve hengerelő durvahuzalberendezésnél. ezzel lényegében teljesen üzembe helyezték a properzi nevű olasz gyártmányú gépet és a hozzá tartozó létesítményeket. a beruházásra mintegy 20 millió forintot fordítottak.

/folyt köv/
14.05/ny

-24-

To 1435

bb.30./a vertikálisra....folyt/ny

az új részleg létrehozása a gyár első lépése a vertikális termelés megteremtésére. ez nemcsak a vállalatnak, hanem a népgazdaságnak is hasznos. korábban a kábel céljára gyártott körszelvényű tuskókat tatabányáról a székesfehérvári könnyűféműiparba szállították. ott sajtolták belőle azt a 12-9 mm-es durvahuzalt, amelyből a kábel művek elkészítettek a megfelelő kábelt. most a székesfehérvári „lépcsőt”, megtakarítják, mert az alumíniumkohóban csapolt folyékony fémből közvetlenül durvahuzalt készítenek az új berendezéssel és egyenesen a kábel műveknek szállítják. így székesfehérváron jelentős kapacitás szabadul fel, amellyel sok munkát és szállítási költséget takarítanak meg. így a beruházás költsége várhatóan három év alatt megtérül.

a nagy szakértelmet igénylő technológiát a hasonló berendezésekkel rendelkező csehszlovák és lengyel üzemekben, valamint az inotai alumíniumkohóban sajátították el a dolgozók. jövőre már 7500 tonna durvahuzalt akarnak gyártani. az új termék mintegy husz százalékkal értékesebb, mint az alumínium-tuskó. a félautomata berendezést a későbbiekben teljesen automatizálni akarják./mti/

..-

bb 31. újrendszerű bérezés - nagy termelékenység-emelkedés - százezer négyzetméterrel több szövet a szegedi textilművekben

vid/fm/ny -cz

1972. december 28.

szeged legnagyobb fonó-és szövőgyárában, a textilművekben 1972 első napjaiban vezették be az újrendszerű bértömeggazdálkodást. az eddigi értékelések szerint az első év kiemelkedő sikereket hozott a munkaerőhelyzet javításában, a termelékenység emelésében. a módszer lényege, hogy ha a termelő üzemszervekben valamilyen oknál fogva csökken a létszám, s a helyükön maradt dolgozók elvállalják az eltávozottak feladatát is, általában megkapják a felszabaduló bértömeg 35 százalékát. a közvetlenül a termelő gépek mellett dolgozók, tehát fonó-, vagy szövők pedig teljes egészében megkapják a felszabaduló munkabért. így tehát anyagilag érdekelték abban, hogy minél kisebb létszámmal, minél nagyobb termelési feladatokat oldjanak meg.

ennek a módszernek a bevezetését elsősorban az indokolta, hogy a textilművek az utóbbi években nagy munkaerőhiánnyal küzdöttek és gyakran sok termelő gép állt kihasználatlanul. az új bérezés bevezetése óta a dolgozók igyekeznek minél több gépet el látni, s keresetük így havonta többszáz forinttal emelkedik. ezért gyakran a nem közvetlenül termelő munkakörökből is jelentkeznek dolgozók fonó- vagy szövőgép kezelésére. a termelési feladatokat kiszolgáló munkakörökbe lehetőleg nem vesznek fel üzemmen kívül állókat, közvetlen termelő munkára viszont bárki jelentkezhetik.

/folyt köv/
14.20/ny

-25-

To 1435

bb 31. újrendszerü...folyt/ny

az intézkedések eredményeként a gyár munkaerőproblémája lényegében megoldódott, amennyiben a teljes üzemű termeléshez szükséges 2.790 munkás helyett jelenleg már 2.785-en dolgoznak gépek mellett. a fonodában például gyakorlatilag nullára csökkent az álló gépórak aránya. ugyanakkor - az előirányzat szerint - a korábbinál nagyobb termelési feladatot kisebb létszámmal oldanak meg, ami a termelékenység jelentős emelkedésével magyarázható. pontosabban: a fonodában minden egyes dolgozó minden órában 20 kilométerrel hosszabb fonalat gyártott, mint tavaly, a szövődében pedig 5.000-rel nőtt a hasonlóképpen számított vetésszám. mindez azt is jelenti, hogy az idén 8.65 százalékkal nőtt a textilművekben a termelékenység. így csaknem 200-zal kisebb létszámmal 600.000 négyzetméterrel több szövetet, s 200 tonnával több fonalat gyártottak ez év végéig, mint tavaly. egyébként a múlt évihez képest „magnőtt”, idei terveiket előreláthatólag lényegesen túlszárnyalják: a fonoda csütörtökön már az éves terve teljesítésén dolgozott, a szövődé pedig elkészítette a százazredik négyzetméter szövetet éves tervén felül./mti/

..

bb 32. sajtótájékoztató a televízió 1973. első negyedévi műsortervéről

t nn/fk hi bzs -cz

1972. december 28.

csütörtökön a televízióban sajtótájékoztatón számolt be pécsi ferenc, a magyar rádió és televízió elnökhelyettese a televízió 1973. első negyedévi műsortervéről. elmondta, hogy a következő hetekben számos aktuális politikai, gazdasági kérdéssel foglalkozó produkció kerül képernyőre. a termelés irányítóinak lehetőségeivel, felkészültségével foglalkozik „a művezető”, című műsor. a tízéves magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény fontosabb fejezeteit ismerteti „a magyar ezüst karrierje”, című összeállítás. egy üzemi baleset kapcsán a felelősséget, okokat, a megelőzés lehetőségeit mutatja a „csak az áldozat ismert?”, című dokumentum-riport. a „visonta más élete”, arról számol be, hogyan hat a falubeliek életére az iparosodás. fiatal faluköztársak munkájával ismerteti meg az „amíg egy szociográfia elkészül”, című film. „egy parlamenti szék története”, címmel érdekes műsor mutatja be, hogyan vált valóban a nép képviselőjévé a parlament. az alkotók munkájukhoz felhasználták a régi parlamenti jegyzőkönyveket, fotókat, híradófilmeket. 1973. februárjában lesz ötven éves a szovjet polgári légiflotta. az évfordulóra dokumentumműsor készül „ötven éves az aeroflot”, címmel, amely a szovjet polgári repülés történetéről, a géptípusok fejlődéséről és az aeroflot jelenlegi tevékenységéről tájékoztat.

mint minden január első vasárnapján, így most is - január 7-én - a képernyő nagy nyilvánossága előtt adják át a tv vándor-díját az év ifjúsági sportolójának. /folyt.köv./

14.30/bzs

- 26 -

bb 32. /sajtótájékoztató ... 1. folyt./bzs

januárban az ausztriai bischofshofenből nemzetközi siugróversenyt, kitzbühelből az alpesi világ-kupa lesikló és műlesikló versenyeket közvetítik. februárban a tátra kupa siversenyekről, márciusban a sírepülő világbajnokságról tudósítanak. közvetítés-sorozatban számolnak be a televízió munkatársai a kölni műkorcsolya európa-bajnokságról, a pozsonyi műkorcsolya világbajnokságról.

számos új filmsorozat indul a következő negyedévben. egy háromrészes nszk dokumentumfilm iránt mutatja be „az ember keresi a múltját”, címmel. hét önálló egységből álló angol produkció a világ nagy állatkertjeivel ismerteti meg a nézőket. a következő hetekben kerül az érdeklődők elé györgy istván háromrészes színes produkciója az ókori egyiptom művészetéről. nagy érdeklődésre tarthat számot a II. világháború történetét megörökítő szovjet film a „felszabadítás”, és sorozatban láthatjuk majd a francia „új hullám”, filmjeit.

az irodalmi és drámai műsorok közül figyelmet érdemel a vallomások prózában című sorozat, amelyben az irodalmi évfordulókra tekintettel egy-egy prózai mű hangzik el, jelentős művészek tolmácsolásában. így műsor készül gábor andor halálának 20., maxim gorkij születésének 105., bródy sándor születésének 110. évfordulójára. a „halhatatlanul”, sorozat programjában a jugoszláv költészet szerepel. a váci minály műsor címe: „a nyírség fia,..

négyrészes dokumentum-filmsorozat foglalkozik a pályaválasztás problémájával. a „fiatalok pályaválasztás előtt”, azt elemzi, hogy az általános iskola után kik mennek gimnáziumba, kik pedig szakközépiskolába. a „kezdő szakmunkások helyzete”, című programban egy, a népszabadságban közölt riport nyomán a helyszíntre látogat a kamera. „nyílt tárgyalás”, formájában kísérelik meg a cikkben felvetett gondok további elemzését. „a szocialista módon élni”, című riportfilmben néhány példamutató fiatal munkás és szocialista brigád életével ismerkedhetünk meg. a petőfi szavalóverseny célja, hogy az ifjúság a jubileumi év alkalmával - tisztelegve a költő emléke előtt - saját felkészültségéről, tehetségéről, a költő életművének szeretetéről is számot adjon. hat elődöntő után március 15-én lesz a döntő. /mti/

..

14.35/bzs

- 27 -

bb.33. új postaműszaki szakoktatási alközpont miskolcon

vid/fm/ok -cz

1972. december 28.

↑ miskolcon - ahol csaknem ezer postás dolgozik - csütörtökön átadták rendeltetésének a korszerű szakmunkásképzést lehetővé tevő új postaműszaki szakoktatási alközpontot.

a város ipari övezetében mintegy tizenhétmillió forintos költséggel felépült háromemeletes létesítményben külön-külön bejárattal valósították meg a nagyjából érettségizett diákok részére fenntartott távközléstechnikai ágazatot, valamint az ugyancsak érettségizett diákok részére rendszeresített műszerész képzést. mindkét szakirányú képzéshez jól felszerelt - postai berendezésekkel ellátott - tantermek állnak rendelkezésre.

az új létesítményt koczka Antal, a miskolci postaigazgatóság vezetője adta át./mti/

bb.34. mintegy negyedmillió ember kapott új lakást az idén - bondor József sajtótájékoztatója

t sb/pá/ia/ok -cz

1972. december 28.

az országház gobelin termében csütörtökön sajtótájékoztatót tartott bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter a hazai építőipar munkájáról, az idei előirányzat teljesítéséről és a jövő évi feladatokról.

Lakatos Ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának általános elnökhelyettese nyitotta meg a sajtótájékoztatót. az építőipar idei eredményeiről szólva bondor József elmondta, hogy az előzetes adatok szerint 2,5 - 3 százalékkal több építési munkát végeztek el az ágazat dolgozói, mint tavaly. de egyedül az évm vállalatok teljesítették azokat a terveket, amelyeket egy évvel ezelőtt határoztak meg: 5 százalékkal építettek többet, mint az előző évben. kedvező, hogy kapacitás-hiány miatt az idén jóval kevesebb építési igényt utasítottak el, mint tavaly, s jövőre a javulás folytatódik.

az építőipar idei munkáinál számottevően érvényesült a koncentráció. többek között százhalombatta térségében kicsi, alig három kilométer átmérőjű területen ebben az évben több mint 700 millió forint értékű építési munkát végeztek el. hasonlóan magas szervezethez volt a koncentráció pétfőváros térségében is. az idén adták át a barátság 11. olajvezetékét, s további jelentős beruházásokat a lábattani papírgyárban, nyíregyházán és másutt.

/folyt.köv./

- 28 -

15.30/ok

NA 1600

bb.34./mintegy negyedmillió ...folyt./ok

a december 27-1 jelentések szerint az idén 82 ezer lakás épült, s így mintegy negyedmillió ember kapott új otthon. az előirányzat 74 600 lakás volt ebben az évben, s a teljesítésből következtetni lehet arra, hogy a IV. ötéves tervben előirányzott 400 ezer lakás megépül, legfeljebb néhány ezer állami lakás befejezése húzódik át 1976 első felére, tehát lényegében ebben az ötéves tervben megvalósul az ország 15 éves lakásépítési programja.

ebben az évben a lakásépítők a korábbinál jóval egyenletesebben dolgoztak. tavaly ugyanis a minisztérium arra szólította fel a vállalatokat, hogy ne a mindenáron való átadásra törekedjenek, hanem a folyamatos, ésszerű teljesítményre, amely lehetővé teszi az egyenletes, hajrá nélküli munkát. más években decemberben még 8-10 ezer lakás átadása volt hátra, de ezúttal mindössze 900 lakás maradt az utolsó napokra. a kapkodás elmaradása a minőséget is javította, s nincs szükség arra, hogy a jövő év elején hetekig az elkapkodott munka hibáit javitgassák, budapesten és az öt kiemelt nagyvárosban - győr, pécs, miskolc, debrecen, szeged - 18,900 új lakást építettek az idén, ebből 11 ezret a fővárosban.

az mszmp központi bizottsága határozatának megfelelően a jövő év első hónapjában várhatóan megjelenik az a rendelkezés, amely a korábbinál több segítséget nyújt a munkáslakások építéséhez. a cél az, hogy minél több új lakáshoz jussanak a dolgozók. sok vita van abban a tekintetben, hogy csökkentés-e a lakások felszereltséget, s ezzel az új otthonok építésének költségeit. kétségtelen, hogy a költségek csökkentése nagyon fontos, de az évm véleménye szerint arra kell törekedni, hogy a megtakarítás ne a felszereltség rovására menjen, az lengyel a cél, hogy az előkészítő munkák meggyorsításával, a munka szervezethez javításával, csökkentés elsősorban a költségeket. helytelen lenne például, ha a beruházók lemondanának a beépített butorról, mert e berendezés nélkül hat-nyolc négyzetméterrel nagyobb lakást kellene építeni ahhoz, hogy az üzletekben vásárolt butorok között épp olyan kényelmesen járassanak a lakók, mint a beépített berendezések esetén. a költségcsökkentést segíti, hogy a házigyárak most már árjegyzékeket adnak a beruházóknak, s így több évre előre, fix-áron tervezhetik az új városrészek építését. a talajfelszín alatti munkákra, tehát pincére, alapozásra, nem vonatkozik az árjegyzék, mert a talaj összetételétől függően mindenütt más költség várható. jövőre a népgazdasági tervnek megfelelően 81 200 új lakás építéséről kell gondoskodni. ebből az idei 45 helyett 48-49 ezret kell felépíteniük a szocialista építőipari szervezeteknek. a vállalatok jelentései szerint a jövő évben átadandó lakások nagyrészeinek munkálatait máris megkezdték, s így az előirányzat teljesítése biztosítottnak látszik.

/folyt.köv./

- 29 -

15.35/ok

NA 1612

bb.34./mintegy negyedmillió ...2.folyt./ok

bondor józsef miniszter részletesen szólt az építőipari anyag-ellátásról. az építőanyagipar az idén 3-4 százalékkal termelt többet, mint tavaly. különösen kedvező, hogy a cementipar termelése 9 százalékkal emelkedett, s ez az iparág hosszú idő óta először teljesítette éves tervét. javult a lakosság téglá- és falazóanyag ellátása, s a korábbinál jóval több vasbetonhoz, palához és különféle falburkoló anyaghoz jutott az ország. a hazai termelés fejlődése jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy ebben az évben 10 millió dollárral csökkenthették az építőanyag importot. a jövő évben tovább javult a cementellátás, hiszen az idén határidő előtt üzembe helyezett beremendi gyár 1973-ban már 600-700 ezer tonna kötőanyagot szállít az építőknek, s 1974-ben termelése eléri a tervezett egymillió tonnát.

a jövő évben az építőiparban változatlanul nagyon fontos feladat az állami egyedi nagyberuházások és a fejlesztési kölcsönrel megvalósuló beruházások építésének meggyorsítása. az építőanyagipari termelés növelése érdekében az új hejőcsabai cementgyár építésének több mint 500 millió forint értékű munkát kell elvégezni 1973-ban hogy az ütemtervnek megfelelően hozzáláthassanak a munkához a gépszerelők is. fontos tennivaló a bátaszéki téglá- és cserépgyár és az orosházi üveggyár építésének gyorsítása is. jövőre 23 állami egyedi nagyberuházásnál kell befejezni a munkát, ugyanakkor négy újabb nagyberuházás építését kell megkezdeni. bondor józsef rámutatott, mind sürgetőbben kerül előtérbe az a feladat, hogy a korszerű építőipari módszereknek megfelelően fejlessze, modernizálja technológiai módszereit a nagyberuházásokon dolgozó gépszerelőipar is

a miniszter hangsúlyozta, hogy a beruházások előkészítésének javítása rendkívül fontos, s e feladat teljesítéséhez nyújt kedvező lehetőséget, hogy a tervező vállalatok viszonylag sok szabad kapacitással rendelkeznek. így mód nyílik a korábbinál gondosabb felmérésekre, több variációjú tervek kidolgozására, tehát a döntések jobb megalapozására. a kivitelező vállalatok részénél is csökkent a beruházási megfendelés, az építési igény, s ezekenél a szervezeteknél most lehetővé válik a sorok rendezése, az építőipari szervezet korszerűsítése, a munkafegyelem megszilárdítása.

/folyt.köv./

- 30 -

15.45/ok

NA 16¹⁰

bb.34./mintegy negyedmillió3.folyt./ok

bondor józsef utalt arra, hogy a közelmúltban jelent meg az új építőipari árpolitika, amely szerint jelentősen kiterjesztették a kötött árak rendszerét, s így most már az építési munkáknak csak mintegy 10 százaléka, főként műemlékvédelmi és felújítási munkák tartozik szabadáras kategóriába. a minisztérium a továbbiakban is tervez intézkedéseket az árellenőrzés megszilárdítására. többek között megerősíti a minisztérium árellenőrző szervezetét, s ezt szorgalmazza a megyei tanácsoknál is, hogy megakadályozzák minden tisztességtelen haszonszerzési, árnövelési törekvést. e munkában nélkülözhetetlen azonban a partnerek, más ágazatok segítsége. az építőipar ugyanics 80 ezer féle termékkel dolgozik, s az építőipari árak változásainak 60 százaléka az építést megelőző termelésen múlik. így állt elő az az ellentmondásosnak látszó helyzet, hogy az építési költségek növekedésének ellenére az építőipari vállalatoknak az utóbbi három évben 2,8 százalékkal csökkent az árbevétel arányos nyereség. ezért nagyon fontos, hogy ne csak az építőipari, hanem valamennyi termelő ágazat közös összefogással törekedjen a beruházási és egyéb építési költségek csökkentésére./mti/

bb.35. a mahart

tr/ok -cz

1972. december 28.

balatoni hajózási üzemigazgatóság közli, hogy a jegesedésre való tekintettel csütörtökön 15 órakor a szántódrév-tihanyrév között közlekedő kompjáratát beszüntette. ezzel minden menetrendszerű hajójárat a balatonon megszűnt./mti/

bb.36. kisz kitüntetés a divsz szovjet alelnökének

gg/hi/ok -cz

1972. december 28.

dr. horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára fogadta andrej gracsovot, a demokratikus ifjúsági világszövetség szovjet alelnökét, aki a napokban végleg elutazik budapestre. a nemzetközi ifjúsági mozgalom haladó erői egy-ségének megszilárdítása, a magyar és a szovjet ifjúság közötti barátság elmélyítése terén kifejtett több éves tevékenységéért dr. horváth istván átadta a kisz barátságért érdemérem kitüntetését andrej gracsovnak.

a divsz távozó szovjet alelnökét elutazása előtt a világszervezet irodája ünnepi ülésen bucsúztatta el./mti/

16.00/ok

NA 16¹⁵

- 31 -

bb.37. megszilárdult az egyensúly, rendre megvalósulnak a tervezett beruházások győr-sopron megyében -ülést tartott a megyei tanács

vid/fm/ok -cz

1972. december 28.

az ez évi beruházások megvalósulásának várható alakulásáról tanácskozott csütörtökön győr-sopron megye tanácsa. az ülésen megvitatták a megyei tanács mellett működő tervgazdasági bizottság jelentését a tanácsok beruházási tevékenységéről. megállapították, hogy a tanácsi gazdálkodás területein megszilárdult a beruházási egyensúly, ugyanakkor rendre határidőre valósulnak meg a megye egyedi nagyberuházásai is.

a közuti járműfejlesztési program részeként a tervezett időpontra készültek el azok a fejlesztési munkák, amelyek eredményeként a győri magyar vagon - és gépgyár évente 14,300 raba-man diesel motor és 30 ezer, a nemzetközi piacon önálló exportcikként ismert, korszerű futómű gyártására képes. az mvg fejlesztési programjában a tervezett időre valósul meg az ország legkorszerűbb, évi 18 ezer tonna acél előállítására alkalmas öntödének megépítése. az új öntödében a közelmúltban kezdődtek meg a hidegpróbák a legkorszerűbb öntési eljárások bevezetésére alkalmas gépsorokon. 1973-ban már négyezer tonna acélt állítanak elő, biztosítva ezzel a járműfejlesztési programban tervezettnél nagyobbarányú futóműgyártáshoz szükséges öntőkapacitást.

ez év végére, a kitűzött határidőre készült el a megye másik egyedi nagyberuházása, a győri graboplast pamutszövő- és műbörgyár teljes rekonstrukciója. a több mint egymilliárd forint értékű beruházás ez évi eredményei között szerepel a korszerű kikészítő üzemcsarnok, valamint a hozzá tartozó, modern gyártást biztosító gépsorok átadása, üzembehelyezése. az év vége előtt befejezték a műbörgyártáshoz szükséges gőzvezetékrendszer építését, elkészült a szövődei ut - és csatornahálózat, jelenleg épül az új irodaház, s nagy ütemben folyik a közelmúltban beszerzett nagyértékű importgépek szerelése, üzembeállítása is. a műbörgyári rekonstrukció alatt teljes kapacitással folyt a termelés, folyamatosan léptek be az új gépek a gyártásba. ennek köszönhető, hogy ez év végére tervezett 9.7 millió négyzetméter műbőr-többlettermelés tulajdonképpen már a harmadik negyedév végéig megvalósult.

a tanácsülésen megállapították, hogy szinte percnyi pontossággal valósul meg a megye harmadik egyedi nagyberuházása, a győri távközlési és műszaki főiskola építése. felépítették az előregyártó telepet, folyamatosan készülnek, az építkezés helyszínén a tanulmányi épületek előregyártott szerkezetei, s jó ütemben halad két tanulmányi épület és két kollégium építése is.
/folyt.köv./

- 32 -

16.25/ok

NA 16²⁵

bb.37./megszilárdultfolyt./ok

a megye fejlesztési tervében legjelentősebb tételként szereplő célcsoportos lakásépítési beruházások az eredeti tervnek megfelelően valósultak meg. az idény összesen 1,160 „célcsoportos„ lakást építettek fel a megyében, s bár a tervezettnél némileg kevesebb lakás épült fel sopronban, csornán és kapuváron, a következő években ezt a lemaradást a tanácsok pótolni tudják. így a tervidőszak végére maradéktalanul teljesül a lakásépítési program is./mti/

bb.38. a kooperáció első sikere: kettős gyáravatás mezőtúron

vid/ok fm -cz

1972. december 28.

kettős gyáravatásra került sor csütörtökön mezőtúron: átadták rendeltetésének a könnyűipari gépgyártó vállalat 8. számú gyárat és a dózsa cipőipari szövetkezet új üzemét, amelyek a kooperációs együttműködés első megyei szülöttéi. az avatóünnepségen részt vett dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes, méhes lajos, a vasas szakszervezet főtitkára, rév lajos, az okisz elnöke, fodor mihály, a megyei tanács elnöke és sári mihály a megyei pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője. az ünnepségen dr. czinder lajos, a könnyűipari gépgyártó vállalat vezérigazgatója mondott ünnepi beszédet. kiemelte, hogy a mezőtúri gyár-egység nyolcvanöt millió forint értékű beruházását a fővárosi és a szolnok megyei tanács hathatós segítségével valósították meg. a két tanács negyvenhat millió forintot biztosított iparfejlesztési, illetve iparkitelepítési alapjából. a gyárat a dózsa cipőipari szövetkezet üzemházának szomszédságában azzal egyidőben építették fel. a két ipartelep közös energiatelep, kazánház, trafóház és központi kondicionáló rendszer szolgálja ki. a kooperációs beruházás az építési költségekből mintegy négy-öt millió forint megtakarítást jelentett.

a 8 számú gyáregység csaknem kilenc ezer négyzetméter alapterületű műhelycsarnokaiban a legkorszerűbb technológiával kezdik meg januártól a termelést. termékei fontos szerepet töltenek be a hazai textilipar öt éves rekonstrukciójában, elősegítik a nemzetközi munkamegosztást is az iparág fejlesztésében, a szovjetunióval kötött megállapodás szerint nagyteljesítményű automatikus szövőgépeket kapunk a baráti országokból, ennek fejében a vállalat az új gépek automata-rendszereit exportálja. a nemzetközi kooperációban készült új szövőgépek már világszinvonalon készítik a ruhaipari termékeket. a mezőtúri gyár 1973-ban száztíz millió forint értékű textilipari fatermékeket, fémalkatrészeket gyárt és olasz céggel kooperálva modern ajtózárat is előállít.

a dózsa cipőipari szövetkezet háromezerháromszáz négyzetméter alapterületű gyárában a korszerű, szalagrendszerű termelést vezetik be és 1975-ig megnégyszerezik a gyártást. a férfi gálacipők, valamint férfi és női sportcipők mintegy kilencven százalékát exportra készítik. törzsvásárlóik a szocialista országok, továbbá dánia, belgium, az nszk és angliá is a vásárlók között van. az ünnepségen kitüntették a két gyár építésében és szervezésében kitűnt dolgozókat./mti/

16,30/ok

- 33 -

NA 16³⁰

bb. 39. a magyar nők tiltakozása a vdk elleni légitámadások miatt

ni/rj -cz

1972. december 28.

a magyar nők országos tanácsa az alábbi táviratot intézte a vietnami demokratikus nőszövetséghez:

- az egész magyar női társadalom nevében etitőljük az amerikai egyesült államoknak a vietnami demokratikus köztársaság elleni barbár légitámadásait, a terrorbombázások felújítása ártatlan emberek tömeges halálát, békés otthonok pusztulását, iskolák, kórházak, rombadöntését jelenti. az emberiség ellen elkövetett bűncselekményekért a teljes felelősség azt az imperialista politikát folytató amerikai kormányt terheli, amelynek célja vietnam és indokina nemzeti függetlenségükért és önrendelkezési jogukért harcoló népeinek módszeres kiirtása. a világ békeszerető közvéleményével együtt erőteljesen megbélyegezzük ezeket az újabb, példátlan háborús bűntetteket, és követeljük a fegyverszüneti egyezmény azonnali aláírását; ugyanakkor ismételtlen harcos szolidaritásunkról biztosítjuk az agresszió által szenvedőket, vietnami nővéreinket és az egész vietnami népet. /mti/

bb. 40. felhasználható: 18.00 óra után!

ünnepi megemlékezések a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójáról

ö/vid/fm/rj -cz

1972. december 28.

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepséget rendeztek leninvárosban, a derkovits gyula művelődési központban. dr. kovács miklós, a városi pártbizottság első titkára méltatta az évforduló jelentőségét, majd a diósgyőri vasas művészegyüttes adott szovjet szerzők műveiből összeállított hangversenyt.

ugyancsak csütörtökön nyitották meg leninvárosban az „ötven éves a szovjetunió,, című színes fotokiállítást.

/folyt.köv./

16.25 rj

NA 16⁵⁰

bb. 40. / ünnepi... 1. folyt./rj

csongrád megye több városában is tartottak ünnepségeket hódmezővásárhelyen a petőfi művelődési központban, szentesen a tóth józsef színházteremben, csongrádon a városi tanács épületében, makón a járási hivatal dísztermében a helyi párt- és állami vezetők, országgyűlési képviselők méltatták a jubileum jelentőségét, a szovjet állammal való internacionalista együttműködés fontosságát.

az mszmp hajdu-bihar megyei és debreceni városi bizottsága, a hajdu-bihar megyei és a debreceni városi tanács a debreceni csokónai színházban rendezett díszünnepséget, az elnökségben üzemi munkások, vállalatok, intézmények dolgozói, vezetői foglaltak helyet. ott volt karakas lászló, a megyei pártbizottság első titkára. dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára köszöntötte a megjelenteket majd dr. ács istván, a városi tanács elnöke mondott ünnepi beszédet. /mti/

..-

bb. 41. ötezer hektáros tsz tolna megyében

vid/ká /rj -cz

1972. december 28.

tolna megye egyik legnagyobb közös gazdasága jött létre három tsz: a majosi aranykalász, abonyhádi petőfi és ezüstkalász tsz egyesüléséből pannónia tsz néven. az 1973. január 1-től csaknem 5.000 hektáron gazdálkodó tsz elnökévé ettig lászlót, a majosi tsz elnökét választották.

a megnagyobbodott és megerősödött közös gazdaság elsősorban a mecsek lankáinak szomszédságában elterülő völgyiség egykor híres szarvasmarhatenyésztését kívánja felvirágoztatni. már 1973-ban mintegy 550 marhát hizlalnak meg. /mti/

..-

16.30 rj

- 35 -

NA 17⁰⁰

bb.42. korszerűsödött és gyorsult a vasuti rakodás szolnok megyében - a megyei szállítási bizottság ülése

vid/fm/ok La

1972. december 28.

számottevően gyorsult és korszerűsödött a vasuti teherszállítványok ki- és berakása - állapította meg csütörtöki ülésén a szolnok megyei szállítási bizottság. az ország egyik legforgalmasabb vasuti csomópontjával rendelkező megye vállalatai növelték a vasuti fuvarozás arányát, ennek ellenére csökkentették a kései rakodás miatt kifizetett bírságok összegét.

a változás, a rakodási intenzitás javulása lemérhető a vasuti kocsik forduló idejének és a ki nem állított vasuti kocsik

számának csökkenésében is, mit 1970-ben négy-öt ezer vasuti kocsi után róttak ki tetemesebb bírságot, addig ez a szám 1972 első tíz hónapjában két-háromszázra csökkent. a vizsgált állomások közül legjobb az arány a szolnoki személyi pályaudvaron, ahol a város több nagyüzeme, a cukorgyár, a beton- és vasbetonipari művek, a kőolaj, a betonutépítő és az erdőért vállalat is rakodik. itt a vagonforgalom huszonhét százalékkal emelkedett, ennek ellenére a rakodás gyorsult, az egy vagonra eső kocsiállás-pénz összege is csökkent.

a piroskai gyártelep és a szolnoki teherpályaudvar területén ugyancsak kedvezőbb a helyzet, az egy vagonra eső kocsiállás-pénz nyolcvan forintról hatvanhét forintra mérséklődött. a bizottság kezdeményezte a rakodási technológia további fejlesztését, amelyet a husz milliós vállalati forráson kívül tízenkét milliós hozzájárulási alapról is támogatnak. javasolta: egyenletesebbé kell tenni az éjjel-nappali rakodást, intenzívebben ki kell használni erre a célra az ünnepnapokat is./mti/

bb.43. ünnepi megemlékezés az ötvenéves szovjetunióról a honvédelmi minisztériumban

t vt/gg/ok La

1972. december 28.

a honvédelmi minisztérium, a magyar néphadsereg budapesti alakulatai és intézetei - a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége megalakulásának ötvenedik évfordulója alkalmából - csütörtökön délután megemlékezést tartottak. ünnepi beszédet czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter mondott.

az ünnepségen megjelent papp dezső, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese, részt vett a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja. ugyancsak jelen voltak az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának képviselői, b.p. Ivanov vezérezredessel, a déli hadseregcsoport parancsnokával az élen, valamint a.a. Zsuk ezredes, a szovjetunió budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja. a megemlékezést ünnepi műsor követte./mti/

18.00/ok

- 36 -

NA-1805

felhasználható: 20.00 órától!

bb.44. nemzetközi téli eszperantó találkozó budapesten

t nn/fk/hi/ok La

1972. december 28.

nemzetközi téli eszperantó találkozó kezdődött csütörtökön budapesten. az ismerkedési esten csaknem husz ország eszperantistái találkoztak, köztük számos szocialista ország mozgalmának képviselői, de vendégek érkeztek japánból, spanyolországból, at USA-ból is. pénteken a nemzetközi seregszemle résztvevői előadást hallgatnak meg az eszperantó irodalom kezdeteiről, másnap kirándulnak a budai hegyekre. a szombat délutáni műsoron előadást és vita szerepel a magyar kiadású eszperantó sajtóról. december 31-én az eszperantó étteremben nemzetközi szilveszteri bál lesz./mti/

bb.45. a belpolitikai hírek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

ok La

1972. december 28.

28. fogadás a szovjet nagykövetségen
29. szovjet gépkocsi katalógusok ...
30. tatabányai alumíniumkohó
31. újrendszerű bérezés
32. sajtótájékoztató a tv-ben
33. új postaműszaki szakoktatási alközpont
34. bondor József sajtótájékoztatója
35. mahart
36. kisz kitüntetés
37. győr-sopron megyei tanács ülése
38. kettős gyáravatás mezőtúron
39. magyar nők tiltakozása
40. ünnepi megemlékezések vidéken ...
41. ötezer hektáros tisz
42. szolnok megyei szállítási bizottság ülése
43. megemlékezés a hm-ben
44. eszperantó találkozó
45. hírjegyzék

/mti/

bb.46. diszünnepség a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

t bc/tr/ok La

1972. december 28.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság minisztertanácsa, a magyar-szovjet baráti társaság elnöksége és a hazafias népfront országos tanácsa a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából december 29-én pénteken 18 órakor diszünnepséget rendez a magyar állami operaház érkei színházában. a diszünnepségen ünnepi beszédet mond apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke./mti/

18.05/ok

- 37 -

bb 47. a japán szakszervezeti főtanács főtitkárának tájékoztatója

t sl/gg-ju la

1972. december 28.

shogo oki, a japán szakszervezeti főtanács /sohyo/ főtitkára, aki küldöttség élén tartozkodik hazánkban, csütörtök délután tájékoztatta a magyar szakszervezeti vezetőket a japán dolgozók helyzetéről, a szakszervezeti szövetség tevékenységéről.

mint mondotta, a japán dolgozók életszínvonalát a társadalmi bérek arányában az ország fejlettségével az állami költségvetés 70 százalékát a dolgozók igen magas adói fedezik, miközben a nagytőkések aránytalanul kis részt vesznek a közterhekből. Alacsonyak a bérek, elavult a társadalombiztosítási rendszer, rosszak a munkahelyi körülmények. A 3,5 millió dolgozót tömörítő sohyo szakszervezeti szövetség a magasabb bérekért, a munkaidő csökkentésért, a társadalombiztosítás megreformálásáért, s nem utolsósorban a békekért, az amerikaiak indokínai háborújának megszüntetéséért harcol. E küzdelemhez más japán szakszervezetek dolgozói közül is mind többen csatlakoznak. Ez kedvező folyamat a japán munkások szakszervezeti egységének megerősítéséhez.

a sohyo szövetség messzemenően támogatja a szovjetunió kezdeményezését, az ázsiai kollektív biztonsági rendszer megerősítésének gondolatát. ehhez még - mint mondotta - nagyon sok akadályt kell leküzdeni. mindennek előtt azt kell elérni, hogy az amerikaiak szüntessék be indokínai háborújukat, semmisítsék meg a japán-amerikai úgynevezett biztonsági, valójában katonai szerződést és számolják fel a japánban létesített amerikai katonai támaszpontokat. A japán dolgozók hatalmas méretű demonstrációt készítenek most elő, az amerikaiak vietnámi terrorbombázásának kiterjesztése ellen.

magyarországi tapasztalatairól nagy elismeréssel szövegezte a japán szakszervezeti főtitkár, hozzáfűzve, hogy újabb lehetőségek teremtődtek a magyar és japán szakszervezetek együttműködésének fokozásához. örövendetesnek tartja, hogy mind több magyar és japán szakmai szakszervezet létesít közvetlen kapcsolatot, s bejelentette, hogy a szot delegációját meghívta japánba. /mti/

18.25/ju

- 38 -

HA 1835

bb.48. ünnepi előadás az újjáépített alkotmány filmszínházban

i ms/tr/ok la

1972. december 28.

csütörtökön újpesten az újjáépített alkotmány filmszínház első előadásán ünnepélyesen megemlékeztek a szovjetunió megalakulásának ötvenedik évfordulójáról. hantos jánosnak, a fővárosi tanács elnökhelyettesének ünnepi beszéde után bemutatták a kezred melegével című szovjet filmet. a közönség, amelynek sorában a társadalmi és kulturális élet több ismert személyisége is helyet foglalt, nagy tetszéssel fogadta a filmet. /mti/

bb.49. időjárásjelentés

la ok

1972. december 28.

a meteorológiai intézet jelenti december 28-án, csütörtökön este:

hideg marad az idő

várható időjárás péntek estig:

időnként megnövekvő felhőzet, havazás nélkül. mérsékelt, helyenként meglehetősen keleti, délkeleti szél. hideg idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken mínusz 3 - plusz 1 fok között. /mti/

bb.50. ünnepség a mom művelődési házában

t ms/tr/ok la

1972. december 28.

csütörtökön a mom művelődési házában ^{at} 1. és a xii. kerületi pártbizottság bensőséges ünnepséget rendezett a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. az ünnepségen résztvett katonai imre, az mszmp központi bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság titkára, ott volt a.m. szorokin, a budapesti szovjet nagykövetség követtanácsosa, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz parancsnokságának több magasrangú képviselője.

dr. tóth jánosnak, xii. kerületi pártbizottság első titkárának megnyitó szavai után kada istván, az i. kerületi pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet. utána a. m. szorokin követtanácsos szólalt fel.

a baráti ünnepséget színvonalas művészi műsor fejezte be. /mti/

20.10/ok

- 39 -

NA 20³⁰

bb 51. belpolitikai híreink jegyzéke 18.00.órától a zárásig
um la 1972. december 28.

- 46. diszünnepség - előzetes
- 47. japán szak szervezeti deleg. sajtótájékoztatója
- 48. ünnepi előadás az új moziban
- 49. időjárásjelentés
- 50. ünnepség a mom-ban
- 51. hírjegyzék

-. -

- 40 -

- v é g e

21.13/um

NA 2/15

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefonszám: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1972. december 29.

bb. 1. apró antal beszéde

1972. december 29.

rj -cz

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk apró antal elvtársnak a pénteki erkel színházi diszünnepségen elmondandó beszédét. az anyag

e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel!

x x x

tisztelt ünneplő közönség!
kedves elvtársak!

fél évszázaddal ezelőtt, 1922. december 30-án a fiatal szovjet-országnak az első országos szovjet kongresszuson a köztársaságok meghatalmazott küldöttei elhatározták az egységes, soknemzetiségű szövetségi állam létrehozását. ezzel létrejött a társadalmi forradalmak történetének és az emberiség haladásának új irányt mutató, új történelmi időszámítás kezdetét jelentő szovjetunió. e történelmi reményt az oroszországi és a velük együtt harcoló hasonló sorsú más népek, nemzetiségek munkásainak, szegényparasztjainak hosszú küzdelme készítette elő. a szövetségi szovjet állam létrejött és félévszázados útja a gyakorlatban megvalósult internacionalizmus, a lenini bolsevik politika világ-történelmi diadala, mely elválaszthatatlanul összefonódott vlagyimir iljics lenin zseniális államszervező tevékenységével.

az eltelt öt évtized az egész emberiség számára bebizonyította, hogy ez a december 30-i lépés valóban történelmi elhatározás volt. a szovjet államszövetség létrejöttét, - melyet a nagy októberi szocialista forradalom győzelme, s a szovjet hatalomért vívott öt éves kemény küzdelem előzött meg, - világviszonylatban egyedülálló társadalmi-gazdasági változások követték.

/folyt.köv./

- 1 -

NA